

25 Noiembrie 2013

25 NOIEMBRIE 2013

DECLARAȚIE PENTRU SIGURANȚA
FEMEILOR ÎN FAMILIE

| *Asociația Transcena, Asociația Anais, AFIV - Artemis Cluj, Asociația A.L.E.G.,
Asociația Front, Centrul Filia, Centrul Parteneriat pentru Egalitate, Fundația Sensiblu,
Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului,
Institutul Est European De Sănătate a Reproducerii, Asociația E-Romnja* |

Declarație pentru siguranța femeilor în familie

6 măsuri strategice

Violența în familie constituie o problemă pe agenda publică din România de mai bine de un deceniu. În ultimii ani, cadrul legislativ s-a îmbunătățit semnificativ iar în baza acestuia s-au implementat o serie de politici și măsuri de protecție și asistență a victimelor.

Noi, organizațiile nonguvernamentale active în lupta împotriva violenței domestice și a violenței asupra femeilor, considerăm că instituțiile publice, alături de societatea civilă, trebuie să continue și să-și intensifice eforturile de combatere a fenomenului violenței în familie, în așa fel încât să ofere o protecție efectivă victimelor, să îmbunătățească accesul lor la justiție și să crească gradul de conștientizare a cetățenilor cu privire gravitatea actelor de violență în familie în general.

Considerăm totodată că este vital ca aceste eforturi să fie sprijinite prin alocarea de resurse financiare corespunzătoare de la bugetul public, întrucât violența în familie reprezintă o problemă de interes public.

Această declarație se referă la femeile victime ale violenței în familie, femeile fiind în mod disproporționat afectate de acest tip de violență, dar și de alte tipuri de agresiuni ca urmare a poziției lor subordonate în raport cu bărbații în societate și în familie. Conform datelor Consiliului European și ale Comisiei Europene, o femeie din patru este victimă a violenței domestice la un moment dat în viață iar între 6% și 10% din populația feminină a Europei este afectată de violența domestică în decursul unui an. În România cifrele Poliției indică un număr estimativ de 7000 de victime ale violenței în familie în 2012, însă cunoaștem faptul că multe din cazurile de violență în familie rămân neraportate oficial atunci când nu există un sistem bine pus la punct de protecție și asistență pentru victime.

Statul nu poate închide ochii și nu poate invoca dreptul la proprietate sau dreptul la viață privată atunci când între pereții casei se petrec fapte ce pun în pericol viața și integritatea fizică sau psihică a unei persoane. Legiuitorul român a înțeles și și-a asumat acest lucru, prin modificarea legii de prevenire și combatere a violenței în familie la începutul anului 2012, care a consfințit și în România dreptul victimei de a cere în instanță emiterea unui ordin de protecție prin care agresorul să fie îndepărtat din locuința comună și obligat să mențină o distanță minimă față de victimă pe durata unei perioade determinate. La mai bine de un an de la intrarea în vigoare a noii legi, putem aprecia că sunt necesare mai multe eforturi la nivel instituțional pentru ca ordinul de protecție să devină un instrument cu adevărat eficient și util victimelor.

De asemenea, un pas important l-a reprezentat adoptarea de către Guvern a „Strategiei Naționale în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului violenței în familie pentru perioada 2013 – 2017” ce cuprinde o serie de acțiuni ale autorităților publice centrale și locale pentru reducerea fenomenului violenței în familie și pentru îmbunătățirea serviciilor de specialitate destinate victimelor și agresorilor. Aceste acțiuni necesită însă o mai bună coordonare și o bugetare corespunzătoare.

Ceea ce lipsește acut în acest moment în România este o structură în cadrul administrației publice centrale care să se ocupe în mod expres de fenomenul violenței în familie, după ce, în anul 2010, în contextul crizei economice și pe fondul reducerii cheltuielilor publice, Agenția de Protecție a Familiei a fost desființată. Sarcina coordonării acțiunilor guvernamentale în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie a rămas pe seama Direcției de Protecție a Copilului din Ministerul Muncii, Protecției Familiei și Persoanelor Vârștnice. Este nevoie de o structură publică centrală specializată cu rol de monitorizare, evaluare și coordonare a programelor și acțiunilor destinate reducerii acestui fenomen. În același timp, este nevoie de o abordare integrată pentru eliminarea violenței domestice ce presupune conlucrarea eficace între toate instituțiile și organizațiile relevante: poliție, procuratură, instanță, servicii medicale și de asistență socială.

Putem afirma că politicile publice privind combaterea violenței împotriva femeilor în familie sunt încă adoptate la nivel simbolic în România și nu oferă siguranță reală femeilor. Totodată, violența în familie afectează diferit femeile în funcție de inegalitățile pe care acestea le trăiesc, de multe ori concomitent, pe baza etniei lor, statutului economic, dizabilității, orientării sexuale, vârstei etc. Considerăm necesară dezvoltarea unor politici publice incluzive, care să implice o abordare intersecțională și să asigure respectarea drepturilor tuturor femeilor.

Noi, organizațiile nonguvernamentale active în combaterea violenței în familie și a violenței împotriva femeilor, ne oferim întreaga disponibilitate factorilor de decizie pentru a face eficientă implementarea legii și a îmbunătăți serviciile specializate oferite atât victimelor cât și agresorilor.

Am monitorizat îndeaproape implementarea noii legi și, la mai bine de un an de zile de la intrarea ei în vigoare, suntem în măsură să vă prezentăm o situație în acest sens.

Am cules date și informații și am ajuns la concluzia că cea mai serioasă problemă este capacitatea limitată a sistemului de a asigura protecția femeilor care doresc să părăsească relația cu agresorul. Am analizat datele și am identificat șase măsuri strategice care pot îmbunătăți situația victimelor pe termen mediu și lung.

Cele 6 măsuri strategice sunt:**• ORDIN DE PROTECȚIE DE URGENȚĂ**

Argumente:

- Ordinul de protecție nu se poate emite în 24 de ore de la constatarea situației de criză. Durata medie a emiterii unui ordin de protecție este de 33 de zile de la depunerea cererii (va fi actualizat).
- 86.562 apeluri la 112 pentru violență în familie în 2012 și 406 ordine de protecție emise din 1009 cereri
- 941 de omoruri cauzate de violență în familie în 2004 – 2012

• MONITORIZAREA AGRESORULUI FAȚĂ DE CARE S-A EMIS UN ORDIN DE PROTECȚIE

Argumente:

- 22,79 % din ordinele de protecție înregistrate la secțiile de poliție au fost încălcate până în iunie 2013
- Conform legii, agresorul este judecat în stare de libertate pentru încălcarea ordinului de protecție
- Nu există proceduri de supraveghere a respectării ordinului de protecție
- Singura modalitate de apărare a victimei față de agresorul care a încălcat un ordin de protecție este apelul la 112

• PROCEDURI TRANSPARENTE ALE POLIȚIEI PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATAREA VIOLENȚEI ÎN FAMILIE

Argumente:

- 70,5 % din populația consideră că poliția trebuie să intervină în situațiile de violenței în familie
- Procedurile poliției pentru ordine publică nu sunt publice iar proceduri pentru cazurile de violență în familie nu există.
- Modul de lucru al poliției cu victimele violenței în familie diferă de la o unitate la alta.
- Prin adoptarea unor proceduri publice pentru lucrul cu victimele violenței în familie se vor respecta prevederile Directivei 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012

- **PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLenȚEI ÎN FAMILIE SĂ FIE INTRODUSĂ ÎN STRATEGIA NAȚIONALĂ DE ORDINE PUBLICĂ PENTRU 2014 – 2020**

Argumente:

- Violența în familie nu este în prezent un criteriu de performanță pentru activitatea poliției.
- Includerea violenței în familie în Strategia națională de ordine publică va îmbunătăți statisticile poliției privind fenomenul și va fundamenta alocarea financiară prevenire și combatere

- **RESPONSABILIZAREA AGRESORULUI**

Argumente:

- 50% din victimele violenței în familie își retrag plângerea prealabilă
- 2% din plângerile prealabile se finalizează cu trimiterea în judecată
- „Victimele criminalității ar trebui să fie protejate împotriva victimizării secundare și repetate, precum și împotriva intimidării și a răzbunării, să primească sprijin adecvat pentru a se facilita recuperarea lor și să beneficieze de un acces suficient la justiție.”
(*DIRECTIVA 2012/29/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului*)

- **CEL PUȚIN 1 ADĂPOST SPECIALIZAT PENTRU VICTIMELE VIOLenȚEI ÎN FAMILIE ÎN FIECARE JUDEȚ**

Argumente:

- 14 județe nu au adăposturi specializate pentru victimele violenței în familie

Autorii declarației:

**Asociația Transcena, Asociația Anais, AFIV - Artemis Cluj, Asociația A.L.E.G.,
Asociația Front, Centrul Filia, Centrul Parteneriat pentru Egalitate, Fundația Sensiblu,
Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului,
Institutul Est European De Sănătate a Reproducerii, Asociația E-Romnja**

Se alătură și susțin această Declarație:

Deputat Cristina Pocora

